

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr. 1/2 évre 5 frt 50 kr.
 Fél évre 5 — „ — „ — „ — „ — „
 Előfizetési pénst minden kiemelésnél.
 Fűtőpénz, Váczy-ház felújítását a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
 Előfizethetni helyben:
 Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségben. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
 Ötásbás peritórát 5 kr.
 Nagybőrd terjedelmű, mint azintén több iszeli hirdetések, alku szentit a legolcsóbb árért:
 Bélyegdíj: minden bejtásért külföld 30 kr.
 „Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény 6-ásbásos sorra 15 kr.
 Nérvagy bérmentésnél beküldött kéziratok nem vétnek tekintetbe. — Ugy azintén kéziratok sem adának vissza.

Délutáni posta.

Jókaránál 50 éves kora alkalmával sokan tisztelegtek, a fővárosból, a több helyről kapott üdvözlőt. Este a színházban az ünnepeit darabját Kálmán-t adták.

A belügyi pénzügyi kérelmet a tegnapi értekezlet jelzé. Tiszta boldobal kört elvált elterés minca. A ver vezérök eljárását helyeslik. — errel értesített, s holnap jó Bú-Bittó 6 felségének Szilávit ormányvénökül: a Lónyáisták Bittó Szeil K. a Deákörben kifejté pénzügyamját. R. eviczky S. váltóhamisításért 6 re ítéltetett. Felebbezt.

Debreczeni színház.

15. szám.
 Vasárnap, febr. 21-én 1875.

Adatok:

Czigány.

Epizódium 3 felvonásban, dalokkal és írta Szilágit, zenéjét szerette Bogmár. (Rendező: Eggyűd.)
 7 órakor, vége fel 10 után.

Felolvasó: ATMÁRI KÁROLY.

Nyilt-tér.

Nyilatkozat.

... de egy semleges tárgy volt az. Képviselője azonban mulasztotta, a chevaleresque s pártfogást ezennel megkö-

Ch.....

Felhívás.

Tiszta bank azon t. cz. részvéka az emittet bank ellen öszs-ell fellépő kivánnak, alulirottók 28-káig jelentkezni tisztevatnak.

Hirschl Ignác,
 köz- és váltóüggyvéd.
 Gy. Váradon, nagy magyarutca 18. sz. a.

B. és TÁRSA

és divatbazarjának ujonan kókja
 ut 15. sz. alatt.
 szal szemben.

... de Lucca szövetek, a leg-Plaid és diagonal-szövetek. — bell. zsinoros barket. — a 9. a-agykanavasz. — rozaszínű fion: mosható és valódi fran-pique. brillánfín: bársony- és sak vászon és több más czikk-

... és bérmentve küldetnek. — gy utánvét mellett pontosan és

47 6—10

6 2—0

— De legalább mond meg, kiesen írót?

— Azt tőle magától fogod megtudni, — felelt az agy nyugodtan.

— Az ifju nem kérdészködött tovább. Kiváncsisággal vevé ismét kezébe a lapokat és tovább olvasott:

— Ez tavasszal történt. Midőn aztán a nyár elmúlt és az ősz következett, barátom nyja is megjelent, hogy leányát magával elvige. Az elválás fájdalomteljes volt, és egy más karjaiba döve, keserű könyveket hullatott. Csaknem erőszakkal választottak el egymástól bennünket. Magától értődik, hogy már rég ez előtt esküvel fogadtuk, miszerint egymásnak gyakran írni fogunk. Sőt kedélyes-ében egykor, kettőnk közül arra, ki a levelezést híven nem teljesíti, egy borzasztó átkot — boldogtalan csajdái életét — mondunk ki. Mindabból, mit magunknak ifjkorunkban kívántunk, igértünk is fogadtunk, fájdalom, csupán ezen átok ment teljesedésbe, mely mindkettőnk, de különösen engem igen súlyosan utóított.

— De legalább mond meg, kiesen írót?

— Azt tőle magától fogod megtudni, — felelt az agy nyugodtan.

— Az ifju nem kérdészködött tovább. Kiváncsisággal vevé ismét kezébe a lapokat és tovább olvasott:

— Ez tavasszal történt. Midőn aztán a nyár elmúlt és az ősz következett, barátom nyja is megjelent, hogy leányát magával elvige. Az elválás fájdalomteljes volt, és egy más karjaiba döve, keserű könyveket hullatott. Csaknem erőszakkal választottak el egymástól bennünket. Magától értődik, hogy már rég ez előtt esküvel fogadtuk, miszerint egymásnak gyakran írni fogunk. Sőt kedélyes-ében egykor, kettőnk közül arra, ki a levelezést híven nem teljesíti, egy borzasztó átkot — boldogtalan csajdái életét — mondunk ki. Mindabból, mit magunknak ifjkorunkban kívántunk, igértünk is fogadtunk, fájdalom, csupán ezen átok ment teljesedésbe, mely mindkettőnk, de különösen engem igen súlyosan utóított.

— De legalább mond meg, kiesen írót?

— Azt tőle magától fogod megtudni, — felelt az agy nyugodtan.

— Az ifju nem kérdészködött tovább. Kiváncsisággal vevé ismét kezébe a lapokat és tovább olvasott:

— Ez tavasszal történt. Midőn aztán a nyár elmúlt és az ősz következett, barátom nyja is megjelent, hogy leányát magával elvige. Az elválás fájdalomteljes volt, és egy más karjaiba döve, keserű könyveket hullatott. Csaknem erőszakkal választottak el egymástól bennünket. Magától értődik, hogy már rég ez előtt esküvel fogadtuk, miszerint egymásnak gyakran írni fogunk. Sőt kedélyes-ében egykor, kettőnk közül arra, ki a levelezést híven nem teljesíti, egy borzasztó átkot — boldogtalan csajdái életét — mondunk ki. Mindabból, mit magunknak ifjkorunkban kívántunk, igértünk is fogadtunk, fájdalom, csupán ezen átok ment teljesedésbe, mely mindkettőnk, de különösen engem igen súlyosan utóított.

— De legalább mond meg, kiesen írót?

— Azt tőle magától fogod megtudni, — felelt az agy nyugodtan.

— Az ifju nem kérdészködött tovább. Kiváncsisággal vevé ismét kezébe a lapokat és tovább olvasott:

— Ez tavasszal történt. Midőn aztán a nyár elmúlt és az ősz következett, barátom nyja is megjelent, hogy leányát magával elvige. Az elválás fájdalomteljes volt, és egy más karjaiba döve, keserű könyveket hullatott. Csaknem erőszakkal választottak el egymástól bennünket. Magától értődik, hogy már rég ez előtt esküvel fogadtuk, miszerint egymásnak gyakran írni fogunk. Sőt kedélyes-ében egykor, kettőnk közül arra, ki a levelezést híven nem teljesíti, egy borzasztó átkot — boldogtalan csajdái életét — mondunk ki. Mindabból, mit magunknak ifjkorunkban kívántunk, igértünk is fogadtunk, fájdalom, csupán ezen átok ment teljesedésbe, mely mindkettőnk, de különösen engem igen súlyosan utóított.

— De legalább mond meg, kiesen írót?

— Azt tőle magától fogod megtudni, — felelt az agy nyugodtan.

— Az ifju nem kérdészködött tovább. Kiváncsisággal vevé ismét kezébe a lapokat és tovább olvasott:

— Ez tavasszal történt. Midőn aztán a nyár elmúlt és az ősz következett, barátom nyja is megjelent, hogy leányát magával elvige. Az elválás fájdalomteljes volt, és egy más karjaiba döve, keserű könyveket hullatott. Csaknem erőszakkal választottak el egymástól bennünket. Magától értődik, hogy már rég ez előtt esküvel fogadtuk, miszerint egymásnak gyakran írni fogunk. Sőt kedélyes-ében egykor, kettőnk közül arra, ki a levelezést híven nem teljesíti, egy borzasztó átkot — boldogtalan csajdái életét — mondunk ki. Mindabból, mit magunknak ifjkorunkban kívántunk, igértünk is fogadtunk, fájdalom, csupán ezen átok ment teljesedésbe, mely mindkettőnk, de különösen engem igen súlyosan utóított.

— De legalább mond meg, kiesen írót?

— Azt tőle magától fogod megtudni, — felelt az agy nyugodtan.

— Az ifju nem kérdészködött tovább. Kiváncsisággal vevé ismét kezébe a lapokat és tovább olvasott:

A belpolitikai zűrzavar.

Debreczen, febr. 21.

Tisztelt szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy avatlan tollammal a jelenlegi furesza politikai állapot felől elmondjam nézeteimet, mint szintén azt is, mikép lehetne e bajon segíteni, melybe legközelebb jutottunk az által, hogy a közjogi ellenzéki elveket némelyek lábbal tapodni nem áttaloták amaz úres dicsőségért, mely néhány embernek (a balközépből) kormányra juthatásában határozódik.

Minket, debreczeni polgárokat, nagyon kellemetlenül lepett meg az a „machináció“ mely legközelebb a boldogult balközép néhány tagja által intéztetett a véget, hogy a Deákpárttal való egyesülés, — mint ők mondják, — „a haza megmentésére“ végbe mehessen.

Tisztelettel hódolunk meg minden oly nemes törekvés előtt, mely a haza boldogulását, pláne megmentését célozza; a jelen fuzionális műveletnél azonban nagyon élünk a gyanuperrel, hogy abból nem a haza üdvvirágai fakadnak ki, hanem csak egyesek hiu becavágyának s mellékéredkeinek csalánja s paréja burjánzik fel.

Adná isten, hogy téves legyen az a felgösz, a mely csekély eszünkben szülemlett, hogy t. i. homogen egységet egymással heterogen elemekből alkotni ép úgy nem lehet, mint nem lehet az olajat a vízzel összevegyíteni úgy, hogy az szétválaszthatlan egységgé tömörüljön.

Mióta a Csernatonai ur, vagyis inkább a Tisza Kálmán ur lapja a fuzióhoz irt nyitányt elpengette néhány fogásban; mióta a fuzió felett az alkudozások Tisza ur és a Deákpárt férfaival tükön és nyitlan megkezdődtek s ezek fölött a különböző pártzsinati lapok nézeteit olvasszadjuk: hova-tovább meggyőződünk, hogy a fuzionális eszme halva született gyermek, mely ha ideitlen magzat képében sinlődnék is kis korig, nem a haza megmentésére, de megbuktatására s beláthatlan viszályokra adnak okot.

Hogy a gyermeket a maga igaz nevével nevezzük: mi az egész fuzionális komédiát csak némelyek alszemérmének tulajdonítjuk.

Igenis. Tetszik némelyeknek egész pártot bevonnai a hálóba takarózni, — hogy a világ azt mondhasza: „Ime itt nemcsak arról van szó, hogy egyikélt miszteri aspiránsnak ösvénye egyengettessek el a miniszteri veresbáronyszékhöz, hanem arról is, hogy valahára mi, — a volt-balközép — a Deák-pártot a cselekvés terén megbénítsuk, ha lehet arról leszorítsuk.“

De a világ, a választó világ nem oly együgyű, hogy a szita szövetét átne tekinthessen, bármily finom fátyolszítát tartsanak is szemé elé.

A gyanupert nagy mértékben felébrésztette még bennünk az is, hogy ez előtt képviselőink minden csiklandósabb

kérdésnél közgyűlésileg közölték a választó közönséggel belpolitikai tendenciájukat, míg most, midőn egész nagy elv megváltoztatásának kérdése van elére állítva: a tisztelt képviselő urak még csak arra sem érdemesítették a választó közönséget, hogy vele elvölt elrugaszkodási szándékukat közöljék, vagy legalább programjukat, melyely a hazának boldogulására működni szándékoznak, részletezzék tisztán, határozottan, mielőtt a kormányzártal alkudozásokba ereszkednének, s megkérdendők, vajon a választók beleegyezésével történik-e az ellenpárttal való kacerkődás és csócsipuzsi?

A mi csekély nézetünk szerint ez lett volna a legszabatosabb eljárás, mit tisztelt képviselőink tehettek volna.

Az aztán megint más dűlő, hogy tervük a választó közönség tetszésével, vagy roszalásával találkozott volna-e?

Ha igen: akkor mentve lenne mostani eljárásuk; ha nem: akkor loyális érületükkel folyó kötelességük lett volna, mandatumokat letenni, ama választók kezébe, akik őket megállapított elvek mellett küldötték fel az országgyűlésre.

Fájdalom, ez nem történt. Most már oly lejtőre jutottak képviselőink, honnan nincs többé visszatérés. A bérczről alázuduló hó-lavina utjában föl nem tartozatható többé, míg az aljig nem ért.

Dániel az oroszánok vermébe jutott! Vajh, ki tud-e belőle szép szerével menekülni?

Bármikép legyen: képviselőinktől a mielőbbi határozott nyilatkozatot jogosan elvárhatjuk, még az országgyűlés végleges fölösztatásáig is; hogy mi választók, magunkat tájékozhatassuk s másrészt, ha műveletük üdvös voltáról minket meggyőzni képesek, az abszolúriumot nekik kiszógalthatassuk. Ellenkező esetben nincs más út, mint alkalom nyujtani lemondásuk által arra, hogy a választó közönség oly képviselőket küldjön helyettük az országgyűlésre, kik szigorúan ragaszkodnak amaz elvekhez, melyek mellett a közjogi ellenzék sorait közt rendületlenül kiűzhetnek.

A jelenleg uralkodó belpolitikai zűrzavart immár csakis a választó közönség oszlathatja el az által, ha haza hívja — még a szűnődő alatt — képviselőit, s számadásra vonja őket, hogy nyilatkozatokhoz képest vagy bizalmi szavazattal lássa el őket újra, vagy kifejezze bizalmatlankodását az eddig vallott elvek megtagadása miatt.

Harmadik módot nem tudunk véges elménkel, egyszerű észjárásunkkal kitálatni.

Ennélfogva nézetem szerint, választó kerületeink főteendője jelenben az, hogy közgyűlést tartsanak mielőbb, hol a teendőek felől hígadtan, behatóan értekezzenek s meghatározzák, mihez tartás magukat a mai nagy zűrzavarban, melyet néhányan, még az új választás előtt, okozni nem áttalotak.

Mi tiszteljük Tisza Kálmán ur személyt, s eleve emlékeztünkben van

még, mily tántorithatlanul küzdött egykor a pátenksorszakban a vallás ügyekért, s a protestantizmus örök halálját bírja is érte; azonban „a haza minden-előtt“, — s most, midőn belpolitikai hitvallásunkat látjuk veszélyeztetve, elvárjuk képviselőinktől, hogy minket meggyőzzenek vajon van-e alapja komoly aggályainknak vagy nincs? Vagyis mik lennének azok az elvi áldozatok, melyeknek meghozatala után az ellenzék kormányképesse válhatik, Mert szerintünk azért, hogy egy vagy legfeljebb két balközépi képviselő miniszter, s ugyananyi államtitkár lehet: nem érdemes egész pártunk földözölni politikai hitvallását. Ime Ghyecz Kálmán is miniszter lett, — de azért esze ágába sem volt, hogy az ellenzék táborából egyetlen egy embert is maga után édesgeszen, s ezáltal döntő csapást mérjen az ellenzék zömére, melynek a kormányynyal szemben való magatartása ellen, egész a „bihari pontok“ hit követségig, senki kifogást nem tehetett.

Elmondtam őszinte nézeteimet t. szerkesztő ur, nemcsak a magam, hanem számos polgártársam nevében is. Adná a teremtő, hogy sötét szemlőnyen néztiük legyen a dolog folyását s Tisza urék fölaltáitk legyen azt az arkániumot, mely szerint lényegesen megváltoztatott elvvel, a párt jövőre is a közjogi ellenzék tábor rendületlen harczosa maradhasson!

Végül még egyet. Nagyon leköteleznék a t. szerkesztő ur az olvasó közönséget, ha beceses lapjában, mely a Tisza vidéket, e nagy magyar alföld érdekeit oly hűn, oly híven őrzi, ha naponként e nagy magyar város és vidéke belpolitikai hangulatát tisztelesen esetelelné, hogy láthassák az egész haza közjogi ellenzék kerületei, mikép gondolkozik e vezérszerepre hivatott nagy magyar város, a nagy alföld fővárosa a helyzetről? Mert e nagy zűrzavarban szükséges, hogy a hazában létező balpárti választó kerületek tájékozhatassak magokat a tiszavidéki tősgyökerez magyarárságnak közjogi nézeteit illetőleg is.*

Egy választó polgár.

— A válság ügye még csak ezután fog határozottabb alakot ötenni. A király ma váratt Budapestre; a terv szerint ő felsége több államfértut kihálgat s ezután ad felhatalmazást a kabinet alakítására. Bittó minden kombinációból kimarad. Szilávit a kormányelnökségre kilátása lehet. Tisza belügyéséget is biztosnak tekintik. A pénzügyésrére Széll Kálmánt emlegetik. Holnap alkalmasint az egész miniszteri névsorral szolgálhatunk.

— Minisztertanács tartott tegnapelőtt; ebben a lelépő miniszterium elintézte a még hátralevő ügyeket, s azt mondják, minden rendben van arra nézve, hogy a miniszterek az

*) Irjanak önök, tisztelt polgártársaink minél többször lapunkba, akkor megláthatja a nemzet, mikép gondolkoznak önök? Egyébiránt mi azt hisszük, naponként polgártársaink nagyobb részének nézeteit tolmácsoljuk. Szerk.

— A magyar fővárosból. Az ügyvédi kamara megalakult. Liszthangverseny tartatik március 3-án a zongorakirály közreműködésével. A sorozás nagyon kedvezőenlűtött ki, sokan voltak tavol. Megfagyott embert találtak Budán. A dalmúszínház terveit általában igen dicsérik. Egy háziszolgálat felakasztva találtak. Két ezres egy borkereskedésből elvesszett, Boskovicz pénztárnok sikkasztá el. Az állatvédegylet ujja alakult József főherczeg partfogása miatt. A császárfördőt május 1-én

galmazzam. — U téhat olvasó levelem — én nem írtam azt újra, mert az buszkéségemnek mintegy lealázása lett volna.

Társomnál között egy másik, egy új barátot keresni nem akartam; egyedül maradtam tehát, egészen egyedül szomorúsággal, melyet még fájdalmassabbá tettem azon kezeletem által, hogy barátom azota bizonyosan boldog mar, míg én könyveim. Ly leirhatatlan siralmas körülmények között mult el lassan a tél s a husvéti ünnepek érkeztek. Az ünnepeket ezutal valódi ajátossággal töltöttem el és egészen felindulva válek, mert nagynémem egy levele, melyben jöveletét jelzé, reménységet adott. Oh, mily nevesen dobogott szívem! Mily gyöngéden, szenvedélyesen szerettem most őt — mint megszabadiótomat.

Ly hangulatban vettem bucsut a nének-től, kikkel gyermekésem és ifjuságom annyi évét töltöttem el, így mondtam istenhözadót a zord falaknak s meglelégedetten és reményteljesen mentem a világba, mely után oly régen és nagyon vágyódtam. Hiszen azt hívtam, hogy a boldogság, minden boldogság e „világban“ lakik, a mely ream itt csak-ugyan van.“

Miután mintegy négy hetet töltöttem nagynémém kicsiny, ódon kastélyában, azon felelet örvendetes közleményt tevé nekem, hogy velem Párisba fog utazni. E csodavárost minddig valóban meszerietlen képzeltem magamnak, s mégis, midőn megláttam, minden várakozásomat felülmuta. Ugy tánt föl előttem, mintha egy tunderországban lennék, mivel minden, mit láttam, idegű, új és csodálatos volt előttem.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

ügyek vezetését utódaiknak minden perczen átadhadják. Ghyecz a válság kitörése óta tartózkodott minden elvi ügy elintézésétől.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében vették ki e papírokat a vasuti elsőbbségek rovatából s jegyezték a magyar államadósság rovatába.

— A horvát országos kormány retelelet bocsátott ki a közigazgatási kerületek kikerekítése iránt.

— A keleti vasut II-od sorozata elsőbbségei iránt, a berlini törsdén kétség merült fel, vajon e papírok államkötvényeknek nevezhetők-e? — Erre vonatkozólag írják, hogy az 1874. I. t. cz. értelmében az állam e prioritások tőkét- és kamatait az adós kötelezettségét elvállalta, s hogy a budapesti és bécsi börzén a magyar kormány közvetlen felszólítása következtében v

az államháztartás köréhez tartozik; minek következtében kijelenti, hogy az illető tanuló csak úgy fogja államvizsgálatot letételeznie...

A feliraton kifejezett azon érvelésre, hogy a teljes jog- és államtudományi karokká átalakított jogtanodák tudori szigorlatok tartására jogosítottassanak, azt jegyzi meg a miniszter...

Továbbá kimondatik a miniszteri leirásban, hogy a jog- és államtudományi tanfolyam, különösképp nékül végre terjesztetik ki; s nem járulhat a miniszter beleegyezésével ahhoz...

Más módszerről is szóltunk, — sőt sok volna e viszony körüli mondanók; — de azokat alkalomszerűleg majd máskor beszéljük el.

Színházunk viszonyairól.

Színházunknál ismét beállott a lét és nem lét vádjada. mely ott set-három év óta minden tavasz-zal kísért. Nem kutajuk, honnan származik ez, de hogy állandó színházunknál nem diszes állapot, semmi sem tagadhatja...

Akarki gondolta ki e tervet és arányt ugyanakkor, midőn a színházulat nyári existenciáját senki sem garantirozza; veszedelmes, Va-banque-ot kiáltott a játkéba. Ez uton megfosztatunk attól, hogy színházulatunk legyen; — azt pedig városunk méltósága nem engedhetné meg.

Es ezen experimentumot akkor kísérlik, midőn köztünk hosszasan ideig élt kedvező színeink belépneké azon évbe, mely őket a nyugdíj-intézeti alapszabályok értelmében nálunk nyugdíjkezesékké graduálna.

és tarthatatlan voltát a subventionált kolozsvári színház rövid néhány év alatt most másodszorban kénytelen volt tetelgesen beismerni. A kik gyönyörködnek a művészet ez ágában, áldozzanak is érte. Egy egész téli időny alatt — mint mondatik — csak 7700 forint kell az eddiginél több jövedelem, hogy színházunk status-quoja fentartassék, s ha ez biztosítottik, színházunknak még egerrei sem háborítottak eddigi nyugalmukban. Ez összeget pedig behozni igen könnyű, ha az opera barátai összehozzák a színházunkkal szembeállított költségekhez, mely házákn több városában tudós eredményeket mutatott fel e téren.

E mód (ha már a város hatóságilag nem ömaga kezeli az ügyet) Debreczen melősséghoz is inkább illelnek, mint a tagok diainak általános megmozdítása, aránytalan devalvatioja, melynek rájátszó és kivételősége minden alapot nélkülöz, s azért juttot z s á k u t c z a b a.

Más módszerről is szóltunk, — sőt sok volna e viszony körüli mondanók; — de azokat alkalomszerűleg majd máskor beszéljük el.

Külföld.

(g) Németországban Bismark lemondásáról beszélgetnek; ok erre az, hogy Bismark nem bírja meg már teendői körmök terheit. Ugyde azt nem akarják, hogy lemondjon, hanem hogy munkáitól szükebbé vonják.

A berlini „Germania” című lap lefoglaltatott a pápai enciklika közzététele miatt v eliene a törvényes kereset megindított.

— Az orosz közl. ügyér 8000 versterterjedő új vasutálózat iránt terjesztett előtjavaslatot.

— Egy titkos társaság. Francia lapok írják: Az egész Berrykörnyék rémületben van azon felfedezés miatt, hogy egy titkos társaság, mely febr. 13-án éjjel egy közeli pusztán összeült, egy új tagot, a szükséges czermunkáival a maga körébe vett. A rendőrség épen akkor érkezett, midőn az ujoncz feleskettett, de még a szembe volt kötvé. E társulatnak nagyobb része jól fel volt fegyverkezve. Tizenhárom közülük sikerült a rendőrségnek elfogni, a többi elszökött; 34 zsanár és a környék valamennyi hatósági közeg rész vett e vadászatban. A foglyokat a vasúton szállították Montluçon városába, s hol a hortón rejük vár. Az illetők a művelt osztályhoz tartoznak. Nemsokára kitűnik e veszelvény társulat célja.

(—) Ausztria. Bécsben még most is meg van azon „fekete szoba”, melyben a titkos leveleket szokták felbontani. — Az Ofen-beimpeben a tárgyalás elhalasztott az előző roszul léte miatt. — A földművelési ügyér az erdőpusztítás megállítás céljából javaslatot készít. — A földbírók k o k kikerekítése tárgyában a tárgyalások folyamatosan vannak.

Színházi szemle.

— Csütörtökön adatott szinpadunkon: Egyik sir, másik nevet, szimű 4 felvonásban, Irta Dumanoir, — fordította Radnótfái Sámuel.

— d — f. Vasárnap febr. 21-én adatott: Czigány, eredeti népszimű 3 felvonásban, írta Szigligeti.

Sokkal ösmertebb már Szigligetnek ezen népsziművé, semhogy annak ösmertésével itt bővebben foglalkoznánk, s így azt mellőzzük, általánosságban pár szót szólnak azon közönyről, mellyel közönségünk a drámai darabok irányában viselkedik.

Ezen szimű tárgyának eredetisége, az életből merített egyszerű alakok és jelenetek, valamint a folyékony népies nyelvzet, — oly tulajdonságok, melyek nálunk — még nem sokkal ezelőt — vonzerővel bírtak, s legalább vasárnap telt házat csináltak; — ma azonban — sajnos kimondani — a nézőtér csaknem kongott az ürességtől.

Mint már minap egyik szemlélnékn kifejtettük, ugy most is meg kell örösentünk,

hogy a mai kor egyik fő jellemző vonása az, miszerint élvezetjeljes mulatságot a közönség csupán a virgoncz bohózkodásokban, a ledórívoltságokban találja. — míg a valódi, igaz művészet teljesen hátrébe szorult. És ki hinné, hogy e közöny már a közép- és legalsóbb rétegekben is kezd mutatkozni! Ezen valóban szomorított, levező jelenségnek orvoslására — fájdalom — mi sem képes, az időn kívül, mert hisz-e tempora mutantur et... és mi megvágnak győződve, hogy es-een idő változni fog, s azzal együtt az emberek.

No de térjünk át az előadásra. Első helyen ezáltal is Töröknek kell megemlitenünk. Közi szerepét valóban művészséggel felfogással játszotta; fájdalom, szenvedést oly igazán tudta visszatükröztetni, — a megtört szív s a kínjalán vergődő lélek küzdelmét, a maga változásában és oly lélethíven állítá elénk, hogy együtt éreztünk — együtt sírtunk vele. Egyszóval Töröknek ma művészetek azon nívójára emelkedett, mint e szerepben még soha ezelőt.

Ez est dicsőségében azonban kiváló része van Zöldinek, ki a czimszerepben tündökölt, s a czigányt, ki legnagyobb bubánjátán is lakonice kényezteté magát a vídamságra; oly helyesen tudta személyesíteni, hogy csak öröm volt nézni.

Medgyesiné, Zöldiné, Szabó B. Lenkei és Dózsa játékkukkal csak emeltek az igen sikerrel előadást.

UJDONSÁGOK.

* Az ügyvédi kamara alakuló gyűlése a mint már jeleztük — holnap fog megtartatni városunkban.

* A helybeli korcsolya-egylet jegén tegnap délután, annak daczára, hogy ki volt hirdetve, miszerint Oláh Józsi zenekara kedvező idő esetén a helyszínén működni fog, valóban igen csekély számú közönség jelent meg. Ennek természetes oka abban rejlik, hogy a nap délelőt egész nyárias melegséggel sújtott, minek következtében a jeg felszine csaknem felolvadt, nemsak, hanem hosszú repedések is támadtak azon, ugy hogy a korcsolyázás csaknem életveszélylyel járt; ennek tulajdonitandó azon sajnos esemény, hogy helybeli lakos K. ur korcsolyázás közben egy olvadó süppedékbe jutván, oly erővel sújtódott le, hogy a jeg feleborított felhathatá s csak a véletlen szerencsének köszönhető, hogy komolyabb baja nem történt. — Ilyen dolgok után tehát nem tudjuk mire vélni a választmány eljárását, hogy az ily szerencsétlenség kikerülésére mi intézkedést tesz; s a fővárosban a korcsolyatérre senkit nem bocsátanak, ha a jeg oly használhatatlan, sőt veszelvény állapotban van, mint tegnap a helybeli egylet jege volt, pedig tudni való volt már délelőt, hogy a nap melege által a jeg tetemes olvadást szenvedett. Ha az elmondottakhoz hozzá tesszük még azt, hogy Oláh Józsi pár órai zenéje, mely a csekély számú közönségnek épen nem mulattatta, az egylet pénztártát 20 fittal apasztotta, elmondunk mindent. (B.)

* Nagy Pál főiskolai tanár a polgári kör helyiségében tegnap igen szép közönség előtt tartá kiváló értékű népszerű előadást a természettan köröböl. S ugy látszik, ho y közönségünk a tudomány ezen szép ága iránt rokonszenvvel viselkedik.

* A ref. egyháztanács tegnap gyűlésében nagy fontosságú dolgok és pedig oly szerencsével intéztettek el, mikép mindent hosszabb vita nélkül egyhangulag hozott megállapodások után a gyűlés, a mi hallatlan, már déli 11-órára eloszlott. A legnevezetesebb tárgyak közé tartozik a gazdasági, real, kereskedelmi iskola helyiségeül átengedett telkekre vonatkozó határozat hitelesítése, némely helyi lapokban közö fog tetetni, s a közlegelői alaplób adatni szokott évi 11,000 forint nevelésügyi összeg tárgyában küldött városi átirat, a mely véleményes jelentést végett a vegyes bizottsághoz tetettet át. Ot új presbiter feleskettett, az algondok s pénztárnok számadása az 1873-ik évről a feylüvizsgálók által helyben hagyottot, s több folyó ügy és bejelentés iránt intézkedés történt.

* Egressy Ákos ma estén kívül még pár szekszpír darabban szándékozik fellépni.

* Felhívás. A helybeli iparos ifjak egylete „dalköre” tagjai szívesen felkérnek, hogy holnap e hó 23-án valamint a kik a szervezendő „zenekör” tagjai óhajtának lenni, e hó 26-án esteli 7/8 órakor az egylet helyiségében, minél pontosabban jelenjenek meg. — Uj tagok felvétele ugyanekkor történend. Debreczen 1875. február 22-én megbizásból A l b e r József karnagy.

* A kereskedelmi iskolában ma kezdetek meg a kövizsgák, s igen szép eredményekkel folytak. A szülék s tanügybarátok közül többen jelentek meg.

* A helybeli ref. főiskolai felsőbb tanuló kifügés f. évi febr. 27-én a volt honvédtiszti iskolában, — a diák zenekar közreműködésével

talos felszólításra a menekültet készségesen kiszolgálta.

* Különös „corpus delicti” van most a rendőrség kezében, s ez nem egyéb, mint egy csomó női haj, melyet egykori tulajdonosa, egy szolgáló azon panasza mellett mutatott be, hogy azt asszonya az ő fejről ollóval erőszakkal levágta, pénzért akarván azon tulajni; más oldalról meg a vádlott állítja, hogy korántsem erőszakkal jutott a hajfonadékhoz, hanem a leány kérte őt annak lemetzésére, hogy majd eladván — árából magának ruhát vehessen; az úgy a törvénysekhez tetettet át.

Egressi Ákos ur 2-ik vendégjátéka.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ. VI. Bérlet 17. szám.

Kedden, febr. 23-án: adatik:

Bánk Bán.

Eredeti dráma 5 felv. írta Katona József. (Rendező Takács.)

Felolós szerkesztő: SZATMÁRI KÁROLY.

Nyiltér.

Figyelmeztetés

a Korntthali 1819-ik év óta fennálló fi-nevelés és tanintézetre.

Ez intézet azon kívül, hogy növendékeinek a real és gymnasiumi rendes tantárgyakban, ezek közt a magyar literatúrában is kitűnő oktatást ad, az által, hogy nemet francia és angol ajku növendékei folytonosan nagy számmal vannak, a magyar növendékeket illetőleg azon előnyvel bír, hogy ezek a német, francia és angol nyelvet ugy nyelvtanilag, mint gyakorlatilag s gyorsan elsajátítják.

Tájékoztul megemlítetvén, hogy az intézet Württembergben Stuttgart mellett Korntthaltól kies vidéken létezik s benne jelenleg 28 magyar növendék van, s hogy a magyar növendékek magyar ajku tanító Vámosy ur vezetésével felügyelvé alatt állanak, s végül, hogy az új tanév h u s v é s után két héttel kezdődött, *) azon szülék s gyámok, kik gyermekeiket felvételt óhajtják, felkérlek idevonatkozó elhatározásukat intézet tulajdonosának, Professor Dr. G. Pfeleiderer Korntthal Württemberg” czim alatt f. é. marcz. 15-ig tudatni.

Arverési hirdetés.

A székelyházi királyi járáshírbőség mint telekönyvi hatóság részéről keltetik, miszerint a felpeles br. Mandel Rudolf részére, Alperes Bernath Gedeontól 1050 adt tőke és járuléki erejű legfőbb ingatlanok, u. m. az erdőművelési 1-6 számú telekgyűjteményben A I alatt bejegyzett 39,384 irabecsi lakház, magtár, istállók és már tagostott külső bírok folyó 1875-dik évi marczus hó 30-dik, — szüksg esetére april hó 30-dik napján d. e. 10 órakor, a Mihályfalva község házában megtartandó árverésen el fognak adani.

Az árverési feltelek a következők: 1. Kiküldési ár a becsérték, melynek 10 százaléka az árverési szándékozók által, a kiküldött árverelő kezébe bánatpénzül letendő.

2. Az ingatlanok az 1-ső árverési határonapon csak becsőron felül vagy azon, a 2-ik árverési határonapon azonban becsőron alól is eladhatnak.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első az árveréstől 14 nap, a 2-dik az árverés jogörőre emelkedéstől 3 hó, az utolsó pedig 6 hó alatt, az árverés napjától togra járó 6%, kamattal futur telökönyvi hatóságnál letéteendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlanon azonnal bírókábba és használatabba lép; — tulajdonjoga azonban csak a vételár teljesítése után fog hivatalból bekebelezeteni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári díjat, és a vett ingatlan után a leltésből fogva 2-ik méndenemű adó s egyéni terhet.

6. Ha vevő az árverési felteleknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely erejű felkérlekre a p. r. t. 459. § értelmében vevő kárára és veszelvény utóbban kitűzendő a csak egyszeri árverésben becsőron alól is elfog adatik.

Kelt Székelyháza, a kir. járáshírbőség mint telekönyvi hatóságnál 1874-dik évi december hó 24-ik napján.

Galambos Antal, kir. alj. bíró.

* Bővebb tudósítást ad Udvarhelyi Károly ügyvéd Debreczenben.

Olcsobb jobb és szebb, mint bárhol! Női ruhakelmék legkedvezőbbben megszerezhetők HAMBURGER ADOLF hölgy-divatúru üzletében BUDAPEST, IV. koronahérczeg (ur) utca 8. sz. Minké kívánatra bárhova ingyen küldetnek.

Értesítés. Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint a magyar német erdőiparegyesület épületfa és deszka készítményeinek bizományi raktárát átvetttem, és kérem a nagyérdemű közönségnek, ezen üzletágban számos éveken át irántam tanusított bizalmát továbbra is kiterjeszteni. A bizományi raktár a vasuti indóház étellenében, az ispotályi templom mellett van. tisztelettel Guttman Mór.

PAUSZ TIVADAR üvegkereskedésében Kassán kaphatók: Meleg-ágy ablakok. Főrs-fenyőből rá m á j a 4 □ láb á r a 2 f t. Megvasalva és betűvegezve 4 □ láb, á r a 4 f t.

Dr. Hamburger Emil gyakorló orvos és fogász lakik Dragota háza b a n 1824. sz. a. 1-ső emelet. Rendelkezési órák d. e. 9—12, d. u. 2—5-ig.